

Treasurystatuut

Stichting WonenBreborg

d.d. 24 juni 2021

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	<i>Algemeen</i>	3
1.2	<i>Wettelijke en interne kaders treasurystatuut.....</i>	3
1.3	<i>Doel treasurystatuut.....</i>	3
1.4	<i>Doelstellingen treasury</i>	4
1.5	<i>Goedkeuring en wijziging.....</i>	4
1.6	<i>Accountantscontrole</i>	4
2.	Organisatie treasury Functie	5
2.1	<i>Verantwoordelijkheden treasury.....</i>	5
2.2	<i>Uitvoering treasury-activiteiten binnen WonenBreborg</i>	5
2.3	<i>Taken en bevoegdheden treasury.....</i>	6
2.4	<i>Besluitvorming treasury(trans)acties</i>	7
3.	Treasury Activiteiten.....	8
3.1	<i>Algemeen</i>	8
3.2	<i>Afspraken financiering.....</i>	8
3.3	<i>Afspraken cash management</i>	8
3.4	<i>Afspraken treasury jaarplan.....</i>	10
3.5	<i>Afspraken beleggingen.....</i>	11
3.6	<i>Afspraken collegiale financiering.....</i>	12
3.7	<i>Afspraken financiering verbindingen</i>	12
4.	Renterisicomanagement.....	13
4.1	<i>Algemeen</i>	13
4.2	<i>Afspraken renterisicomanagement</i>	13
4.3	<i>Toetsing derivaten.....</i>	14
5.	Herfinancieringsrisico	15
5.1	<i>Afspraken Herfinancieringsrisico.....</i>	15
6.	Bankrelatie	16
	Bijlage 1: Kredietwaardigheid marktpartijen	17
	Bijlage 2: Documentatie en informatie treasury	18

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Stichting WonenBreburg (hierna: WBB) is een toegelaten instelling (TI) in de zin van de Woningwet. Dit treasurystatuut is van toepassing op alle in dit statuut benoemde activiteiten van Stichting WBB en haar verbindingen, voor zover er een controlerend belang is, op het gebied van treasury.

De kaders, afspraken en procedures waarbinnen WBB haar treasury-activiteiten uitvoert worden vastgelegd in de volgende documenten:

- Het treasurystatuut wordt middels besluit vastgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen.
- In het treasuryjaarplan worden de voorgenomen activiteiten in een bepaald jaar beschreven. Het treasuryjaarplan is gebaseerd op de laatste goedgekeurde (meerjaren-) begroting. In het treasuryjaarplan is tevens het volume opgenomen tot welk bedrag geldleningen kunnen worden aangetrokken. Het treasuryjaarplan wordt als uitvloeisel van de begroting opgesteld, daarin opgenomen, vervolgens middels een besluit vastgesteld door het Bestuur en daarna goedgekeurd door de Raad van Commissarissen (hierna: RvC).

Na vastgesteld door het Bestuur en goedkeuring door de RvC vervangt de voorliggende tekst het treasurystatuut van 23 augustus 2016.

1.2 Wettelijke en interne kaders treasurystatuut

WBB is een toegelaten instelling in de zin van artikel 19 van de Woningwet. De stichting stelt zich ten doel uitsluitend werkzaam te zijn op het gebied van de volkshuisvesting zoals omschreven in artikel 45 van de Woningwet. Met inachtneming van de bepalingen in de Woningwet, Besluit Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting, Ministeriële regelingen en de Governancecode woningcorporaties wil WBB een adequaat en verantwoord financierings- en beleggingsbeleid voeren. Met het opstellen van dit treasurystatuut beoogt WBB nadere uitwerking te geven aan haar financierings- en beleggingsbeleid met inachtneming van artikel 55a van de Woningwet en artikel 5.2 van de Governancecode woningcorporaties. Dit statuut maakt onderdeel uit van het financieel beleid en beheer van WBB. Het financieel reglement beleid en beheer bevat bepalingen waarbinnen de treasuryfunctie actief is en bevat herzieningstermijnen. Indien in het treasurystatuut uitgangspunten zijn gedefinieerd die ruimer zijn dan de voorgeschreven wet- en regelgeving, heeft het beschreven uitgangspunt geen werking. Toekomstige aanpassing van wet- en regelgeving zijn op de datum van inwerkingtreding automatisch onderdeel van het treasurystatuut.

Naast bovenstaand wettelijk kader, heeft WBB zich tevens te houden aan de intern aanwezige kaders voortkomend uit de statuten van WonenBreburg, Reglement raad van commissarissen WonenBreburg en het Bestuursreglement WonenBreburg.

1.3 Doel treasurystatuut

Doel van dit treasurystatuut is het vastleggen van het formele kader voor alle activiteiten op het gebied van treasury binnen WBB.

In dit statuut worden onder meer de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van treasury bij WBB beschreven. Tevens zijn de beleidskaders vastgelegd die daarbij gelden.

De formulering en vaststelling van het treasurybeleid en de nadere uitwerking in (trans)acties op het gebied van treasury vindt, binnen de geldende kaders zoals aangegeven in dit treasurystatuut, de (treasury)jaarplannen en (meerjaren-)begrotingen van WBB plaats.

De verantwoording over het gevoerde treasurybeleid en de gerealiseerde (trans)acties vindt extern onder andere plaats in de jaarrekening en intern in de daarvoor benoemde documenten (bestuursvoorstellen) en T-Rapportages.

1.4 Doelstellingen treasury

De te onderkennen doelstellingen van treasury staan primair ten dienste van de doelstellingen van WBB, zoals deze in de statuten van de stichting zijn verwoord en zich richten op werkzaamheden op het gebied van de sociale volkshuisvesting.

Hoofddoelstelling van de activiteiten op het gebied van treasury is: "Het helpen waarborgen van de financiële continuïteit in brede zin."

De belangrijkste daarvan afgeleide doelstellingen zijn:

- Bewaken en zekerstellen van de financierbaarheid door tijdige en voldoende toegang tot de geld- en kapitaalmarkt op zowel korte als lange termijn;
- Realiseren van passende financieringslasten door het minimaliseren van rentekosten en maximaliseren van renteopbrengsten binnen de daarvoor vastgestelde kaders;
- Signaleren, spreiden en reduceren van renterisico's;
- Signaleren, spreiden en reduceren van beleggingsrisico's;
- Signaleren, spreiden en reduceren van herfinancieringsrisico's;
- Signaleren, spreiden en reduceren van beschikbaarheidsrisico's;
- Signaleren, spreiden en reduceren van tegenpartijrisico;
- Zorgdragen voor kosteneffectief en efficiënt betalingsverkeer;
- Onderhouden van goede investor relations met bestaande en potentiële financiers.

Het uitgangspunt van het treasurybeleid is dat het geen winstoogmerk heeft en dat het ten dienste staat van het risicobeleid van WBB als geheel. Het treasurybeleid levert op deze manier ook een bijdrage aan het realiseren van de volkshuisvestelijke doelstellingen.

1.5 Goedkeuring en wijziging

Het treasurystatuut van WBB wordt vastgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de RvC.

Het treasurystatuut heeft door haar aard en inhoud een langjarige werking. Het geldende treasurystatuut wordt regelmatig, doch tenminste iedere vier jaar geëvalueerd en, afhankelijk van de bevindingen, aangepast. In bepaalde omstandigheden, zoals bij wijziging van de interne en externe kaders, kan het noodzakelijk zijn het treasurystatuut eerder te evalueren en aan te passen.

De beoordeling van de noodzaak tot wijziging of aanpassing ligt bij de afdeling Finance & Control (hierna: F&C) van WBB, eventueel op aangeven door een afdeling of functie van de werkorganisatie. Ook door de RvC kan een, onderbouwd, verzoek tot wijziging van het treasurystatuut bij het Bestuur worden ingediend. Op basis van dit verzoek zal door de afdeling F&C een voorstel tot wijziging van het treasurystatuut worden uitgewerkt. Met uitzondering van wijzigingen in regels en normen van het WSW treedt eerst na vaststelling door het Bestuur en vervolgens goedkeuring door de RvC, het aangepaste treasurystatuut in werking.

1.6 Accountantscontrole

WBB is als toegelaten instelling conform de woningwet verplicht een jaarrekening en een jaarverslag op te stellen. De basis voor de verslaglegging door toegelaten instellingen ligt in Titel 9 boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Het opstellen van de jaarrekening en het jaarverslag van WBB vindt plaats binnen de kaders van de geldende en relevante wet- en regelgeving en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De accountant die de jaarrekening controleert, beoordeelt in dat kader de werking van het beheersen van de financiële risico's, betreft hierbij de toepassing en bruikbaarheid van het treasurystatuut en brengt verslag uit middels de management letter en het accountantsverslag bij de jaarrekening en jaarverslag, mede waardoor de RvC wordt ondersteund in de uitoefening van zijn toezichtfunctie.

2. Organisatie treasuryfunctie

2.1 Verantwoordelijkheden treasury

De basis uitgangspunten voor de taakverdeling van de treasury-activiteiten zijn als volgt:

- F&C: Het opstellen van het treasurybeleid, het opstellen van het treasuryjaarplan, het monitoren van liquiditeitspositie, het aantrekken van nieuwe financiering, het monitoren van risico's volgend uit de leningportefeuille, het initiëren van rentebetalingen en aflossingen
- Interne Accountants Dienst (hierna: IAD): controleren op de naleving van het treasurystatuut en –jaarplan;
- Bestuur: Vaststellen van beleid en instemmen met transacties op basis van treasuryjaarplan;
- RvC: goedkeuren beleidsmatig kader, treasurystatuut, treasuryjaarplan, en transactie niet passend binnen treasuryjaarplan en /of statuten.

In bijlage 2 zijn de verantwoordelijkheden gedetailleerd uitgewerkt.

2.2 Uitvoering treasury-activiteiten binnen WBB

Om de treasuryfunctie in de organisatie goed te kunnen vervullen is een passend instrumentarium noodzakelijk. Dit instrumentarium kent diverse niveaus: treasurystatuut, treasuryjaarplan en treasury-uitvoering.

Het instrumentarium is afgeleid van het financiële beleid van de organisatie. Het algemene financiële beleid vormt het fundament. Het financiële beleid omvat onder andere de (bedrijfseconomische) normen en streefwaarden ten aanzien van financiële kengetallen zoals solvabiliteit, ICR, LTV, dekkingsratio en onderpandratio. De doelstellingen van het financiële beleid vinden hun weerslag in het meerjarenbeleidsplan. Hiermee rekening houdend en algemene uitgangspunten met betrekking tot treasury vormen de basis voor het treasurystatuut. Dit vindt jaarlijks zijn vertaling in de kadernotitie, begroting en meerjarenramingen. De begroting en de meerjarenramingen leveren belangrijke input bij het formuleren van het treasuryjaarplan en de nadere uitwerking in (trans)acties.

Het treasurystatuut en het treasuryjaarplan vormen vervolgens de kaders waarbinnen de uitvoering van alle activiteiten op treasurygebied plaatsvinden.

Het treasurystatuut dient als (strategische) basis voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Bij de uitvoering van de treasuryfunctie hebben wij te maken met risico's, zoals bij voorbeeld het risico dat de rente hoger uitvalt dan in de begroting. Onderdeel van een uit te voeren stresstest wordt het (financiële) effect van mogelijke negatieve treasury ontwikkelingen berekend en in de totaliteit van de stresstest meegenomen. De stresstest wordt tenminste 2 keer per jaar uitgevoerd door F&C, bij de begroting en bij de jaarrekening.

Het treasuryjaarplan beschrijft de treasurydoelstellingen voor de tijdsduur van een begrotingsjaar, en wordt elk jaar geactualiseerd. Het treasuryjaarplan wordt geschreven binnen de kaders van het treasurystatuut. Het meest operationele niveau van het treasurybouwwerk is de daadwerkelijke uitvoering van het beleid en treasury(trans)acties zoals verwoord in het treasuryjaarplan.

Als onderdeel van de T-rapportage en in het jaarverslag worden de behaalde prestaties in relatie tot het treasuryjaarplan verantwoord.

2.3 Taken en bevoegdheden treasury

In deze paragraaf wordt ingegaan op de taken binnen de treasury functie. Het gaat met name om de uitvoering van de treasury(trans-)acties. De wijze waarop de besluiten voor de uitgevoerde treasury-trans(acties) tot stand komen wordt hieronder beschreven.

Taken treasury	Omschrijving
Lange financiering (looptijd langer dan 1 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgen voor voldoende financierbaarheid. ▪ Op basis van een lange financieringsprognose wordt op-maat-financiering aangetrokken tegen zo laag mogelijke kosten binnen randvoorwaarden (zie taak renterisicobeheersing).
Korte financiering (looptijd tot 1 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bewaken van de liquiditeitsplanning en –realisatie. ▪ Zorgen voor voldoende financierbaarheid. ▪ Signaleren van problemen in beschikbaarheid geld op korte termijn, onder meer door toezicht op debiteuren/crediteuren.
Saldobeheer, Rekening-courant faciliteiten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van een korte liquiditeitsplanning wordt de beschikbare rekening courant faciliteit benut. ▪ Uitgangspunten daarbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> * zo laag mogelijke kosten, * zo beperkt mogelijke saldo tegoeden, * benutten rekening courant ruimte voor het opbouwen van financieringsvolume voor nieuw aan te trekken middelen.
Renterisicobeheersing / herfinancieringsrisicobeheersing	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering renterisico-/herfinancieringsrisiciomangement door o.a. spreiding renterisico's over de jaren en binnen het jaar, benutten van vervroegde aflossingsmogelijkheden, benutten van de rentecurve. ▪ Volgen ontwikkelingen op geld- en kapitaalmarkt. ▪ Sturing in leningen-, beleggingen- en derivatenportefeuilles.
Betalingsverkeer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebruik van meest effectieve en efficiënte betaalinstrumenten. ▪ Optimalisatie van inkomende en uitgaande geldstromen. ▪ Beheersen bankrekeningstructuur: minimalisatie aantal rekeningen.
Investor relations	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderhouden van relaties met banken en andere financiers.

Wanneer uit de treasurytaken financiële transacties voortkomen, is een adequate taak- en functiescheiding van groot belang.

Alle taken en bevoegdheden op het gebied van treasury binnen WBB worden nader uitgewerkt in proces- en werkbeschrijvingen en procuratieschema's, inclusief de (verantwoordings-)relaties met Bestuur, RvC, alsook met de Autoriteit woningcorporaties (hierna: Aw) en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (hierna: WSW). Maximale en transparante taak- en functiescheiding dient daarbij voorop te staan. Dit geldt met name voor de taken beschikken(autoriseren), uitvoeren, controleren, registreren en bewaren.

In de proces- en werkbeschrijvingen van de treasurywerkzaamheden wordt expliciet ingegaan op de adequate vastlegging van transacties en posities in de administratie en de daarbij gebruikte computersystemen.

De belangrijkste voorwaarden voor het naar behoren vervullen van de taken op treasurygebied voor alle betrokken gremia en functionarissen is het beschikken over juiste, tijdige, volledige en zo actueel mogelijke documentatie en informatie.

In bijlage 2: 'Documentatie en informatie treasury' wordt aangegeven hoe de taken en bevoegdheden binnen WBB op het gebied van treasury verdeeld zijn. Daarnaast wordt daarin aangegeven welke specifieke documentatie en informatie daarbij met name van belang is, inclusief de frequentie van de informatievoorziening.

De betrokken personen en partijen maken in goed overleg zo nodig nadere operationele werkafspraken over volledigheid en tijdigheid van opstellen en vaststellen/goedkeuren van de onderscheiden soorten documentatie en informatie waarin alle betrokkenen zich kunnen vinden. De bedoelde nadere operationele werkafspraken worden vastgelegd in de eerder genoemde proces- en werkbeschrijvingen van de treasury-werkzaamheden.

2.4 Besluitvorming treasury(trans)acties

Volgens art. 26 van de statuten van WBB stelt het Bestuur voor het begin van een boekjaar de begroting vast welke de goedkeuring behoeft van de RvC. Onderdeel van de begroting is het treasuryjaarplan. Het vastgestelde treasuryjaarplan vormt de basis van de mandatering aan het Bestuur van de uitwerking en invulling van de (trans)acties binnen het taakgebied van treasury en is nader uitgewerkt in dat hoofdstuk.

Verder gelden de volgende bepalingen

- Indien in enig jaar het totaalbedrag van de afgesloten geldleningsovereenkomsten met een looptijd van langer dan 2 jaar het bedrag overschrijdt dat is opgenomen in het treasuryjaarplan, vereist de lening die tot die overschrijding leidt alsmede iedere volgende lening voorafgaande goedkeuring van de RvC.
- Echter, wanneer er gedurende het begrotingsjaar investeringsbesluiten worden genomen waarvoor goedkeuring door de RvC is verstrekt, dan is op dat moment ook de financieringsbehoefte daarvan gemandateerd, voor zover die investering nog niet in de begroting was opgenomen.
- Voor het aantrekken van middelen met een looptijd langer dan 2 jaar mag, als het gaat om vervangende leningen wegens renteconversie, het Bestuur tot het niveau van het schuldrestant van de oorspronkelijke leningen nieuwe leningen aangaan. Looptijdaanpassingen van de nieuwe leningen t.o.v. de oorspronkelijk af te lossen leningen is daarbij toegestaan.
- Voor het aantrekken van kortgeld met een maximale looptijd van 2 jaar mag de maximale schuldpositie cf. WSW-regels op enig moment niet meer bedragen dan het totaal van drie maanden aan huuropbrengsten. In het jaarlijks vast te stellen treasuryjaarplan, dat als onderdeel van de begroting mee zal worden vastgesteld, wordt de norm voor het komende jaar vermeld.

Besluiten over concrete (trans)acties op het gebied van treasury vinden, binnen de geldende kaders en afspraken, volgens de daarvoor geldende procedures, zoals verwoord in de procuratie-, autorisatie- en inkoopregeling, met en na instemming van het Bestuur van WBB plaats.

Bij zowel de formulering van het treasurybeleid in (meer)jarenplannen als de (voorstellen tot) besluiten over concrete (trans)acties op het gebied van treasury zal steeds expliciet aangegeven worden wat de relatie is met de relevante interne en externe kaders.

Basis voor besluiten over concrete (trans)acties op het gebied van treasury zijn te allen tijde de meest recente inzichten in de ontwikkeling van de liquiditeitsbehoefte, de financierings- en financierbaarheidsprognoses, het renterisicoprofiel, de vervalkalender van bestaande leningen, beleggingen en rentederivaten voor minimaal de komende tien jaar en de meest recente inzichten in de renteverwachtingen.

In de voorbereiding van een besluit over concrete (trans)acties op het gebied van treasury worden de verwachte kwantitatieve en kwalitatieve financiële, strategische en treasurymatige effecten en risico's, bij voorkeur ook op basis van alternatieve scenario's, in overweging genomen. Deze overwegingen zullen in het betreffende bestuursvoorstel verwerkt worden. De bijdrage aan de realisatie van de in paragraaf 1.4 genoemde doelstellingen staat daarbij centraal.

3. Treasury-activiteiten

3.1 Algemeen

De financieringsbehoefte van WBB kan voortkomen uit zowel borgbare als niet borgbare activiteiten

WBB is deelnemer van het WSW en maakt voor (her)financiering van leningen in beginsel en bij voorkeur gebruik van de borging van het WSW. Slechts als geborgde financiering niet mogelijk is, wordt gebruik gemaakt van ongeborgde financiering.

Dit hoofdstuk beschrijft de kaders en afspraken die gelden bij het invullen van de gewenste financieringsbehoefte van WBB ongeacht de aard van de activiteiten, de herkomst van de middelen en de eventuele borgbaarheid van de activiteiten.

3.2 Afspraken financiering

Bij het aantrekken van leningen gelden onderstaande uitgangspunten.

1. Alle aan te trekken leningen moeten genoteerd zijn in euro's.
2. Het opnemen van leningen met als doel deze blijvend te beleggen is niet toegestaan tenzij de gelden tijdelijk (voor maximaal één jaar) worden belegd met het doel op die manier in een toekomstige financieringsbehoefte te voorzien. Dit moet in het besluit tot aantrekken van de betreffende financiering zijn meegenomen.
3. Hieronder is een limitatief overzicht opgenomen van de typen leningen die zijn toegestaan.

Type	Rentetypische looptijd ¹	Beschikbaarheid geld ²
Eigen rekening-courant	Kort	Kort
Call- en Kasgeld o/g	Kort	Kort
Onderhandse leningen o/g ³	Lang	Lang
Roll-over lening o/g ⁴	Kort	Lang

4. Besluiten voor het aangaan van leningen worden genomen na afweging van bij minimaal drie marktpartijen opgevraagde offertes met vergelijkbare condities.
5. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige opbouw van portefeuille van leningen (in combinatie met eventuele beleggingen) door (onder andere) spreiding van vervaldata rente en aflossing, renteherzienings- en vervroegde aflossingsmomenten.
6. Vervroegde aflossing vindt alleen plaats als de herfinanciering is zeker gesteld en/of past binnen de liquiditeitsplanning en is opgenomen in het treasuryjaarplan, dan wel is vastgesteld middels een bestuursvoorstel en goedgekeurd door de RvC.

3.3 Afspraken cash management

1. Cash management van WBB richt zich op het beheer van financiële geldstromen op de korte termijn met als doel op het juiste moment over de juiste hoeveelheid liquide middelen te kunnen beschikken. Dit gebeurt door het actief beheren van de dagelijkse geldstromen die ontstaan uit operationele, financierings- en (des)investeringsactiviteiten. De belangrijkste activiteiten binnen cash management zijn:
 - a. Het beheren van de inkomende en uitgaande geldstromen;

¹ Kort = rentevaste periode korter dan 1 jaar. Lang = rentevaste periode langer dan 1 jaar.

² Kort = looptijd contract korter dan 1 jaar. Lang = looptijd contract langer dan 1 jaar.

³ De meest voorkomende aflossingsvormen zijn: fixe, annuïtair, lineair.

⁴ Bij dit type leningen is zowel een vaste als variabele hoofdsom mogelijk.

- b. Het beheren van de saldi;
 - c. Het beheren van de bankrelaties;
 - d. Het beheren van de bankrekeningen en de betalingssystemen.
2. Het beheersen van de rentepositie hangt nauw samen met het beheersen van de liquiditeitspositie. De verwachte toekomstige liquide middelenpositie wordt afgeleid uit een korte en lange termijn kasstroomprognose, zoals maandelijks opgesteld, waarin de verwachte in- en uitgaande kasstromen in de komende periode worden opgenomen.
3. F&C zal op basis van deze prognoses een voorstel opstellen over het uitzetten of aantrekken van liquide middelen voor een korte periode (< 1 jaar) door middel van respectievelijk binnen rekeningcourant faciliteit, spaarrekening, een deposito of een call - of kasgeld. Hiervoor zijn kredietfaciliteiten overeengekomen met de bank(en).
4. Naarmate de onzekerheden in het verloop van de geldstromen groter zijn, is meer flexibiliteit in de financiering geboden. Deze flexibiliteit kan worden verkregen door het aantrekken van direct opneembare kredietfaciliteiten of het aantrekken van variabel rentende financiering (zoals roll-over leningen en kasgeldleningen). Voor deze vorm van financiering gelden de volgende uitgangspunten:
- a. Ter voorkoming van illiquiditeit en de financiering van kortstondige liquiditeitsbehoeften (korter dan 1 jaar) zullen voldoende ruime kredietfaciliteiten onderhouden worden om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen blijven voldoen.
 - b. Kortlopende financieringen betreft leningen of financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, met inachtneming van de effecten van afgesloten rentederivaten. Zo is met de huisbankier een vaste kredietfaciliteit overeengekomen (2021: € 5 mln.).
 - c. Bij de beschikbaarheid van liquiditeiten dient een mogelijk opvragen van de obligoverplichtingen zoals opgelegd door het WSW in de overwegingen te worden meegenomen.
5. De geldende externe norm van het WSW, voor de maximale omvang van de beschikbare kortlopende kredietfaciliteiten is gelijk aan de omvang van maximaal drie maanden aan huuropbrengsten en sluit daarmee aan bij de interne norm van WBB. De norm is uitsluitend van toepassing op ongeborgde kredietfaciliteiten.
6. De maximale omvang van de kortlopende variabel rentende financiering wordt bepaald binnen de definitie van het renterisico.

3.4 Afspraken treasuryjaarplan

Jaarlijks wordt een treasuryjaarplan opgesteld voor het nieuwe begrotingsjaar. In het treasuryjaarplan worden op basis van de bestaande portefeuilles van leningen, beleggingen, rentederivaten en de meest recente meerjarenramingen, binnen de kaders zoals vastgelegd in het treasurystatuut, de treasury-activiteiten voor het nieuwe begrotingsjaar vastgelegd. Het treasuryjaarplan vormt samen met de begroting en de meerjarenraming een geheel. Het door het Bestuur vastgestelde en vervolgens door de RvC goedgekeurde treasuryjaarplan vormt de basis van de mandatering aan het Bestuur van de uitwerking en invulling van de (trans)acties binnen het taakgebied van treasury.

Hieronder volgt een opsomming van vaste onderwerpen die in ieder geval in het treasuryjaarplan aan de orde moeten komen. Naast de vaste onderwerpen zullen, afhankelijk van de omstandigheden op dat moment, andere actuele onderwerpen aan de orde komen. In het treasuryjaarplan worden bij de diverse onderwerpen relevante aandachts- en actiepunten opgenomen die gedurende het jaar tot treasury(trans)acties kunnen leiden.

- **Portefeuille criteria**
 - De maximale en bestaande omvang van de kredietfaciliteiten, zoals in rekening courant met de gekozen huisbankier is vastgelegd;
 - De maximale en bestaande omvang van variabel rentende financiering;
 - De wijze waarop de bestaande omvang van de variabel rentende financiering en kredietfaciliteiten zich verhouden tot de geldende interne en externe normen;
 - Welke (trans)acties met betrekking tot kredietfaciliteiten en variabel rentende financiering worden voorzien
 - Het volume dat beschikbaar is om geldleningen aan te gaan.
- **Financierbaarheid**
 - Liquiditeitenplanning korte termijn (minimaal 1 jaar vooruit)
 - Beschikbaarheid en invulling financiering op lange termijn (looptijd langer dan 1 jaar) (o.a. ontwikkeling borgingsplafond WSW en voorziene (maximale) bedragen aan nieuwe lange financiering)
 - Beschikbaarheid en invulling van de financiering op korte termijn (looptijd korter dan 1 jaar) (o.a. maximaal, gewenste en bestaande omvang kredietfaciliteiten, relatie naar bestaande normen)
 - Conclusie(s) financierbaarheid en invulling financieringsbehoefte
- **Rente- en risicomanagement**
 - Huidig renterisicoprofiel (minimaal 10 jaar vooruit)
(o.a. definitie, maximum en streefniveau 's spreiding renterisico)
 - Huidig herfinancieringsrisicoprofiel (minimaal 10 jaar vooruit)
 - Conclusie(s) rente- en risicomanagement
- **Vervroegde aflossingen en contractuele renteaanpassingen leningen**
 - Voorziene (trans)acties vervroegde aflossingen en renteaanpassingen;
- **Rentevisie en rentedoelstelling**
 - Streefrentepercentages korte en lange (her)financiering en renteconversies
- **Financierings- en beleggingsstrategie**
 - Voorziene (trans)acties invullen en indekken financieringsbehoefte;
 - Voorziene (trans)acties indekken renterisico's;
 - Voorziene (trans)acties inzet rentederivaten;
 - Omvang financiële vaste activa (omvattende: leningen looptijd > 1 jaar, obligaties en aandelen)

- **Financiering van verbindingen**
 - Voorziena (trans)acties financiering van verbindingen;
- **Vaste bijlagen:**
 - Liquiditeitsbehoefte lange termijn (minimaal 10 jaar);
 - Financierings- financierbaarheidsprognose lange termijn (minimaal 10 jaar);
 - Leningen die vervroegd aflosbaar zijn of contractuele renteaanpassingen kennen;
 - Relevante geldende richtlijnen en normen van het WSW op het gebied van treasury.

WBB zal zich voor wat betreft de definitie en maximale omvang van hoogte van de kredietfaciliteiten en de variabel rentende financiering in ieder geval conformeren aan de geldende externe kaders zoals vastgelegd in de vigerende regels en normen van het WSW. Ingeval de geldende externe kaders verschillende definities hanteren zal in het treasuryjaarplan aangegeven worden hoe hiermee wordt omgegaan.

3.5 Afspraken beleggingen

Bepalingen rond beleid en uitvoering van beleggingen

In het reglement financieel beleid en beheer zijn een aantal specifieke bepalingen vastgelegd voor het doen van beleggingen. De uitwerkingen van deze bepalingen zijn opgenomen in deze paragraaf. WBB is voor het uitoefenen van de kerntaken structureel afhankelijk van langjarige kapitaalmarktleningen. In beginsel geldt dat te veel of te lang lenen tot onnodige extra rentekosten en risico's leidt. Een belangrijk streven van het treasurybeleid is voorkomen en terugdringen van overliquiditeit. Uitgangspunt is daarom dat structurele overliquiditeit aangewend moet worden voor interne financiering (aflossing of afkoop van bestaande leningen, financiering van investeringen e.d.).

Als WBB toch overliquiditeit heeft, kunnen deze middelen op basis van onderstaande uitgangspunten risicomijdend worden uitgezet.

1. Het aantrekken en afstoten van beleggingen is uitsluitend gericht op het beperken van risico's van het financiële beleid en beheer. Indien belegd wordt, dient dit toegelicht te worden in een beleggingsvoorstel.
2. De toegelaten instelling ontplooit geen near-banking activiteiten.
3. Overliquiditeit kan op verschillende manieren belegd worden. Geaccepteerde beleggingen zijn: rekening courant, spaarrekening, (termijn)deposito, call- en kasgeld u/g en leningen u/g passend binnen de kaders zoals uitgewerkt voor collegiale financiering en financiering verbindingen. Beleggen in andere typen beleggingen is pas mogelijk na goedkeuring door de RvC op basis van een gemotiveerd uitzonderingsvoorstel. Hierin dient de toetsing aan de wettelijke kaders opgenomen te zijn. De interne accountantsdienst beoordeelt het voorstel en schrijft een rapport van bevindingen. Het beleggingsvoorstel wordt tezamen met het rapport van bevindingen aan het aan de auditcommissie voorgelegd. Indien de auditcommissie positief adviseert, kan de RvC het voorstel goedkeuren. Beleggingen worden in de door de accountant goed te keuren jaarrekening vermeld.
4. Bij het kiezen van de meest passende vorm van beleggen wordt rekening gehouden met de verwachte duur en omvang van de overliquiditeit. De uiterste looptijd is vijf jaar.
5. Ingeval van kortstondige tijdelijke liquiditeitsoverschotten kan ervoor gekozen worden om een deel van de beschikbare middelen liquide aan te houden dan wel zodanig te beleggen dat deze tegen verwaarloosbare kosten snel beschikbaar kan zijn.
6. Bij beleggen bestaat er een direct verband tussen risico en rendement. Risicomijdend beleggen staat voorop. Het behalen van rendement op overtollige middelen is daarom van secundair belang. Er wordt geen rentevisie gehanteerd. Beleggingen worden continue gevolgd om eventuele risico's in beeld te houden.
7. Beleggen bij financiële instellingen kan alleen plaatsvinden als die vallen onder de werking van de op het financieel toezicht en als die een internationale creditrating hebben bij minimaal twee door ten minste twee van de drie ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch die overeenkomt met een

minimale kredietwaardigheid voor lange looptijden van ten minste een single-A voor korte looptijden van A1 of P1. De financiële instelling dient gevestigd te zijn in een lidstaat met minimaal een AA rating.

8. In het contract dat wordt afgesloten met de tegenpartij, dient een clause opgenomen te worden waarin staat dat het contract door WBB zonder verplichtingen beëindigd kan worden als de kredietwaardigheid van de tegenpartij onder het niveau van Single-A (lange termijn) of A1/P1 (korte termijn) komt.
9. Een eventueel hoofdsomrisico bij afloop van de beleggingsperiode dient volledig te zijn uitgesloten door de tegenpartij. Mede om die reden wordt niet in aandelen of in achtergesteld papier belegd.
10. Besluiten voor het doen van beleggingen worden genomen door afweging van aan minimaal twee marktpartijen opgevraagde offertes met vergelijkbare condities. Deze bepaling geldt niet voor het aanhouden van saldo op rekening courant.
11. Beleggingen Geschieden in Euro's.
12. Beleggingsovereenkomsten mogen geen toezichtbelemmerende clausules bevatten

3.6 Afspraken collegiale financiering

Collegiale financiering

Het beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van de werkzaamheden van andere toegelaten instellingen of voor deze werkzaamheden in het leven geroepen bedrijfstakinstellingen (ook wel "collegiale financiering" genoemd) valt buiten de definitie van beleggen in dit treasurystatuut.

In het financieel reglement zijn specifieke bepalingen vastgesteld met betrekking tot het verstrekken van collegiale financieringen.

Collegiale financiering is pas mogelijk na een vastgesteld voorstel door het Bestuur dat is goedgekeurd door de RvC. De rentetarieven of voorwaarden dienen gunstiger zijn dan de geldende markt voor een dergelijke lening / belegging.

3.7 Afspraken financiering verbindingen

WBB kent voor het realiseren van bepaalde (commerciële) activiteiten een zogenaamde holdingstructuur. WBB is voor 100% eigenaar van WonenBreborg Holding bv. Onder de holding worden (commerciële) activiteiten in aparte juridische entiteiten uitgevoerd (voornamelijk Bv's/VOF's).

De holdingstructuur zorgt ervoor dat er door de WBB geen directe verbintenissen aangegaan worden met de onder de holding vallende afzonderlijke juridische entiteiten, waarbij de WBB geen 100% aandeel heeft. Met ingang van 1 juli 2015 is het niet meer toegestaan verbindingen te financieren vanuit de TI. Bestaande afspraken worden gerespecteerd.

De treasuryfunctie binnen WBB houdt actueel inzicht in de financieringsrelatie en -stromen tussen de verbindingen van de WBB.

4. Renterisicomanagement

4.1 Algemeen

Ten aanzien van de uitvoering van transacties met een renterisico zijn door WBB richtlijnen opgesteld. De richtlijnen met betrekking tot het renterisico op de leningenportefeuille, rentederivaten en beleggingen worden in dit hoofdstuk behandeld. Bij het streven naar het beheersen van renterisico's en minimalisatie van de financieringskosten wordt gebruik gemaakt van een risicobeheerssysteem voor de treasury activiteiten en een rentevisie.

WBB streeft naar een integraal risicomanagement systeem. Onderdeel hiervan is een risicobeheerssysteem voor de treasury-activiteiten. Aangezien de financiële risico's, specifiek de renterisico's die voortvloeien uit treasury-activiteiten, aanzienlijk zijn, is het van belang om de beheersing hiervan te monitoren en aan strikte richtlijnen te laten voldoen en deze te toetsen.

De rentevisie wordt mede gebaseerd op de gepubliceerde rentevisies van verschillende Nederlandse en buitenlandse banken en / of gespecialiseerde adviseurs. De rentevisie is niet bedoeld als middel voor het behalen van een maximaal rendement of voor speculaties maar dient als ondersteuning bij het streven naar minimalisatie van de financieringskosten of het realiseren van een bepaalde rentedoelstelling. Vast onderdeel van het treasuryjaarplan is het aangeven van de rentevisie en een rentedoelstelling voor zowel korte als lange (her)financiering en renteconversies. Ontwikkelingen op de rentemarkt worden op de voet gevolgd. Bij activiteiten over treasury-transacties zullen actuele verwachtingen over de ontwikkeling van de rente worden betrokken en vastgelegd in het transactievoorstel.

4.2 Afspraken renterisicomanagement

1. Renterisico is in algemene termen gedefinieerd als het totale bedrag of de totale (restant) hoofdsom waarover in een bepaald jaar een nieuw rentepercentage bepaald moet gaan worden.
2. Centraal uitgangspunt bij renterisicomanagement is het in de tijd spreiden van (her)financieringsrisico en renterisico ("risico spreiden = risico mijden") en het voorkomen van pieken in het risicoprofiel.
 - De definitie van het renterisico is het totaal van de schuldrestanten:
 - van leningen die vervallen in de betreffende periode en die niet effectief afgedekt zijn met rentederivaten,
 - van onafgedekte variabel rentende leningen die uitstaan aan het einde van de periode,
 - van leningen die een onafgedekte integrale renteherziening kennen in de periode.
 - gedeeld door totaal schuldrestant van alle leningen aan het begin van de meetperiode.
 - Variabele hoofdsomleningen worden voor de volledige omvang meegenomen, tenzij deze zijn aangetrokken als liquiditeitsbuffer voor derivaten.
 - Spreadherzieningen van basisrenteleningen worden voor de helft meegenomen.

De norm van WBB voor het renterisico volgens de definitie is maximaal 15% van de restant hoofdsom van de leningen bij aanvang van het jaar voor de eerstvolgende 5 jaren. Daarnaast bedraagt het maximale renterisico over de eerste vijf jaren in totaal maximaal 30% (van de restant schuld bij aanvang van de periode) en over de tweede vijf jaren maximaal 30% (van de restant schuld bij aanvang van de periode). Dit is gelijk aan de risicoscore 'midden' van het WSW. De geldende definitie van het renterisico van het WSW is gelijk aan de hiervoor genoemde definitie van WBB. De effecten van afgesloten rentederivaten dienen betrokken te worden bij het bepalen van het renterisico in een jaar. Ingeval (andere) geldende externe kaders verschillende definities voor renterisico hanteren zal door F&C aangegeven worden hoe hiermee wordt omgegaan.

4.3 Toetsing derivaten

Het gebruik van derivaten wordt beperkt tot rentederivaten. In de voorstellen voor het afsluiten van rentederivaten dient de gemotiveerde toegevoegde waarde in vergelijking met traditionele instrumenten aangetoond te worden. Voor het gebruik van rentederivaten staan de uitgangspunten opgenomen in het Reglement financieel beleid en beheer.

5. Herfinancieringsrisico

Het Herfinancieringsrisico is het risico dat WBB geen financiering kan aantrekken op het moment dat dit nodig is c.q. dat de corporatie geen aflossingen kan doen op het moment dat dit gewenst is. De beschikbaarheid van financiering is van groot belang. Spreiding in de herfinancieringsmomenten van geborgde leningen leidt tot een lager herfinancieringsrisico.

Tegelijkertijd is het van belang om ook op korte termijn herfinancieringsmomenten te hebben, zodat de mogelijkheid tot aflossing bestaat in geval daar behoefte aan is. Het herfinancieringsrisico wordt beheerst door naar de toekomst toe voldoende spreiding te hebben in de aflossingen.

5.1 Afspraken Herfinancieringsrisico

Het herfinancieringsrisico wordt gemeten aan de hand van de liquiditeitstypische vervalkalender en is gedefinieerd als:

- Het totaal van de schuldrestanten van leningen:
 - die geherfinancierd moeten worden,
 - waarbij de geldgever aflossing op het moment van rente- of opslagherziening kan afdwingen.
- Gedeeld door het totaal schuldrestant van alle leningen aan het begin van de meetperiode.
- Variabele hoofdsomleningen worden voor de volledige omvang meegenomen. In een gegeven periode telt het schuldrestant van een lening maximaal één keer mee in de berekening. Verder tellen in de berekening de schuldrestanten van leningen met opslagherzieningen wel mee (voor 100%) in de berekening van het maximaal limiet, maar niet in de berekening van het minimaal limiet omdat niet zeker is dat aflossing ook daadwerkelijk plaats zal vinden.

De norm voor het herfinancieringsrisico is maximaal gelijk aan de risicoscore 'midden' van het WSW. Dat houdt in dat het herfinancieringsrisico de komende 10 jaar op jaarbasis maximaal 18% mag zijn en iedere twee jaar minimaal 3% is.

6. Bankrelatie

WBB onderhoudt relatie met één huisbankier. Bij deze huisbankier wordt ook de rekening-courant faciliteit aangehouden. De bankrelatie en de condities waaronder de rekening-courant ter beschikking wordt gesteld, alsmede de daarbij gehanteerde transactietarieven, worden ten minste één keer per vier jaar geëvalueerd.

Bijlage 1: Kredietwaardigheid marktpartijen

Fitch	S&P	Moody's	Rating grade description (Moody's)	
AAA	AAA	Aaa	Investment grade	Minimal credit risk
AA+	AA+	Aa1		Very low credit risk
AA	AA	Aa2		
AA-	AA-	Aa3		
A+	A+	A1	Low credit risk	
A	A	A2		
A-	A-	A3	Investment grade	Moderate credit risk
BBB+	BBB+	Baa1		
BBB	BBB	Baa2		
BBB-	BBB-	Baa3	Speculative grade	Substantial credit risk
BB+	BB+	Ba1		
BB	BB	Ba2		
BB-	BB-	Ba3	High credit risk	
B+	B+	B1		
B	B	B2		
B-	B-	B3	Very high credit risk	
CCC+	CCC+	Caa1		
CCC	CCC	Caa2		
CCC-	CCC-	Caa3	In or near default, with possibility of recovery	
CC	CC	Ca		
C	C			
DDD	SD	C	In default, with little chance of recovery	
DD	D			
D				

WBB doet geen beleggingen bij ondernemingen met een kredietrating lager dan Single-A

Bijlage 2: Documentatie en informatie treasury

Document en informatie	Opstellen*	Advies	Vaststellen	Goedkeuren	Frequentie
<i>Beleid, informatievoorziening en processen</i>					
Treasurystatuut	F&C		Bestuur	RvC (na advies AC)	Ten minste 1x per 4 jaar evalueren en indien nodig tussentijds actualiseren
Proces- en werkbeschrijvingen	F&C		F&C		Ongoing
Begroting: Treasury Jaarplan	F&C		Bestuur	RvC (na advies AC)	Jaarlijks
Liquiditeits/voortgangsrapportages Treasury	F&C		Bestuur		3x per jaar, onderdeel van T-Rapportage
Treasuryinformatie in jaarverslag	F&C		Bestuur	RvC (na advies AC)	Jaarlijks
<i>Transacties</i>					
Leningen o.g. / mutaties variabele leningen / beleggingen (looptijd korter dan 1 jaar)	F&C	-	Bestuur		Ongoing
nieuwe leningen o.g. / beleggingen (looptijd langer dan 1 jaar)	F&C	-	Bestuur		Ongoing
Beleggingen (looptijd langer dan 1 jaar)	F&C	-	Bestuur	RvC (na advies AC)	Ongoing
Afsluiten rentederivaten	F&C	extern adviseur	Bestuur	RvC (na advies AC)	Ongoing
Periodieke betaalopdrachten / incasso van leningen o.g, mutaties variabele leingen, en beleggingen	F&C		F&C	Volgens procuratieregeling	Ongoing
Verwerken mutaties in leningen-administratie	F&C				Ongoing

* Het vierogen-principe wordt standaard toegepast.